

SMB- OF PLAN-M.E.R.- JURISPRUDENTIE?

Over plan-m.e.r. leven nog vele vragen. De rechter heeft zich daarover nog niet uitgelaten. Gaat dat veranderen in 2008?

Steven Pieters

Ondanks het feit dat de SMB-richtlijn (2001/42/EG) met ingang van 21 juli 2001 rechtstreekse werking kende, is er tot op heden nog geen enkele uitspraak – naar mijn weten – waarbij inhoudelijk getoetst is aan de SMB-vereisten. Dat is na zo'n lange tijd best vreemd, vind ik.

Het kan zijn dat ik niet alle rechtszaken zie (en dus ken). Maar het kan ook zijn dat procespartijen weinig tot geen beroep doen op deze richtlijn. In ieder geval valt mij op dat de Afdeling bestuursrechtspraak niet automatisch de rechtstreekse werking toepast. Kennelijk moeten partijen daarop expliciet een beroep doen. Maar dat er tot op heden geen enkele 'fout' is gemaakt bij de toepassing van de SMB-richtlijn, kan ik mij niet voorstellen. Van fouten kunnen we leren, maar dan moeten ze wel zichtbaar worden. Toch twee zaken die tegen de SMB-jurisprudentie aanhangen, maar het inhoudelijk nog niet zijn.

Bestemmingsplan Vlietland noordoost 2005

In dit bestemmingsplan vindt herontwikkeling plaats van een bestaand recreatiegebied. Deze herontwikkeling leidt ertoe dat de bouw mogelijk wordt gemaakt van 102 vrijstaande recreatiewoningen, twee horecabedrijven, centrale voorzieningen, één bedrijfswoning en 120 gestapelde recreatieappartementen. Het plan voorziet tevens in enkele doorgaande verkeersroutes en in de aanleg van een krekenselsel.

De appellanten menen dat er zowel fouten zijn gemaakt met betrekking tot 'gewone' m.e.r. alsook inzake SMB.

De Afdeling denkt daar anders over. Er is een m.e.r.-beoordeling gemaakt. Die was niet perfect, maar wel voldoende voor de voorliggende besluitvorming. Ten aanzien van de SMB-vraag wordt deze formeel afgehandeld. Het overgangsrecht biedt hier aanknopingspunten. Het plan is 'te oud' – het voorontwerp had al in 2000 ter inzage gelegen – en

komt overgangsrechtelijk niet in aanmerking voor eventuele rechtstreekse werking van de SMB-richtlijn, zo oordeelt de Afdeling.

Ik kan mij in deze uitspraak prima vinden. Nog los van de formeel-juridische argumenten, waar ik het ook mee eens ben, zou een plan-MER voor een dergelijk beperkt bestemmingsplan, waarbij de locatiekeuze allang is bepaald, een zeer zwaar middel zijn met weinig m.e.r.-rendement. Deze laatste overweging vormt natuurlijk geen argument, maar vind ik wel van belang ter voorkoming van overkill van m.e.r. in geval van plannen waarin nauwelijks een strategische afweging valt te maken; en die door die afweging op substantieel andere en vooral mindere milieugevolgen zou kunnen uitkomen. M.e.r. moet wel ergens toe dienen, vind ik.

Bestemmingsplan buitengebied Winterswijk-west

Dit bestemmingsplan voorziet in de legalisering van een bestaand opslagterrein voor de bedrijfsmatige opslag van grond en grasachtig groenafval. De appellant stelt dat er ten onrechte geen MER is gemaakt. De activiteit lijkt op de activiteit zoals omschreven in het Besluit m.e.r., onderdeel C, activiteit 18.5. Maar, zegt de Afdeling, die activiteit is gekoppeld aan Wm-vergunningverlening. En dat is hier niet aan de orde. Hier gaat het om een bestemmingsplan. Dus geen m.e.r.-plicht, zo concludeert de Afdeling. Letterlijk staat er in deze uitspraak: 'Vastgesteld moet worden dat ten aanzien van de activiteiten, voornoemd, uit het Besluit milieu-effectrapportage 1994, dat Besluit bepaalt dat de besluiten waarop afdeling 3.4 van de Awb en afdeling 13.2 van de Wet milieubeheer van toepassing zijn – en derhalve niet bestemmingsplannen – de besluiten zijn ten aanzien waarvan een MER opgesteld zou moeten worden. Thans staat niet de oprichting van een inrichting als hiervoor bedoeld ter toets. Gelet hierop kan in de onderhavige bestemmingsplanprocedure niet worden beoordeeld of ten onrechte geen MER is opgesteld.'

Echter, wanneer de SMB-plicht vraag was gesteld, was de uitkomst misschien anders geweest. Aangezien het een besluit betreft van 30 maart 2006, had de Afdeling een beroep kunnen doen op de SMB-richtlijn. Want dit bestemmingsplan lijkt mij als wettelijk voorgeschreven plan een kaderstellend plan voor naderhand m.e.r.-plichtige, dan wel m.e.r.-beoordelingsplichtige activiteiten. Sowieso zijn bestemmingsplannen voor het buitengebied al heel snel kaderstellend voor allerlei m.e.r.-activiteiten, zoals intensieve veehouderij, glastuinbouw, toeristisch recreatieve activiteiten et cetera.

Deze appellanten hebben – volgens mij – kansen laten liggen, die voor de m.e.r.-praktijk van groot belang zijn. Op plan-m.e.r.-gebied leven inhoudelijk nog zoveel vragen. Maar tot nu toe heeft de rechter zich daarover nog niet uitgelaten.

Het valt te verwachten dat daar in 2008 wel verandering in gaat komen. Want duidelijke inhoudelijke uitspraken van de Afdeling bestuursrechtspraak zijn altijd erg behulpzaam geweest voor de m.e.r.-praktijk. Wordt vervolgd....

Behandelde uitspraken:

- *ABRvS*, 24 oktober 2007, nr. 200603866/1
- *ABRvS*, 28 november 2007, nr. 200609400/1

Mr. S. Pieters, werkzaam bij de Commissie voor de m.e.r., schreef deze bijdrage op persoonlijke titel.